مسوگەر حەلال یێ ئاشکەرایە و حەرام ژی یێ ئاشکەرایە))

ژ نوعمانێ کوڕێ بەشیری (خودێ ژێ ڕازی بیت) گۆت: من گوهـ ل پێغەمبەرێ خودێ (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) بوو دگۆت - و نوعمانی ب هەردوو تبلێن خۆ ئاماژە ب گوهێن خۆ کر -: ((مسوگەر حەلال یێ ئاشکەرایە و حەرام ژی یێ ئاشکەرایە، د ناڤبەرا وان هەردووکان ژیدا هندەك کارێن نەئاشکەرا هەنە کو گەلەك کەس وان نزانن، ڤێجا هەر کەسێ خۆ ژ کارێن نەئاشکەرا بپارێزیت؛ ئەڤە وی دینێ خۆ و ناموسا خۆ پاراست، و هەر کەسێ بکەڤیتە د ناڤ واندا؛ ئەڤە ئەو کەڤتە د ناڤ حەرامییێدا. وەکی شڤانی دەمێ پەزێ خۆ ل دۆر پاوانی دچەرینیت، نێزیکە ئەڤ پەزە بچیتە د ناڤدا و بچەرینیت، بزانن کو هەر مەلکەکی پاوانەك هەیە و پاوانێ خودێ ژی ئەو تشتن یێن وی حەرام کرین، بزانن کو پارچەیەك د لەشیدا هەیە؛ ئەگەر باش بوو؛ لەش هەمی دێ باش بیت و ئەگەر خراب بوو؛ لەش هەمی دێ خراب بیت، ئەو پارچە ژی دلە)).

[صحیح] [متفق علیه]

پێغەمبەر (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) بناخەیەکێ گشتی د تشتاندا دیار دکەت و کو ئەڤ تشتە د شەریعەتیدا بۆ سێ پشکان دابەش دبن: حەلالەکێ دیار و ئاشکەرا، حەرامەکێ دیار و ئاشکەرا و تشتێن جهێ گومانێ کو حوکمێ وان یێ ئاشکەرا نینە ژ لایێ حەلالی و حەرامییێڤە و گەلەك ژ خەلکی حوکمێ وان نزانن. ڤێجا هەر کەسێ ئەو تشتێن گومانلێکری هێلان؛ دینێ وی ب دویرکەڤتن ژ کەڤتنا د ناڤ حەرامییێدا پاراستی دمینیت، ناموسا وی ژی ژ گۆتنێن خەلکی پاراستی دمینیت ب وێ چەندێ یا کو ژ بەر کرنا ڤی تشتێ گومانلێکری وی پێ عەیبدار دکەن. و هەر کەسێ خۆ ژ تشتێن گومانلێکری نەپاراست؛ ئەڤە وی نەفسا خۆ ئێخستە د مەترسییێدا، ڤێجا یان ب کەڤتنا د ناڤ حەرامییێدا، یان ژی ب وێ چەندێڤە خەلك دێ بەحسێ ناموسا وی کەت. پێغەمبەرێ خودێ (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) نموونەیەك ئینا داکو ڕەوشا وی کەسێ تشتێن گومانلێکری دکەت دیار بکەت و کو ئەو وەك وی شڤانییە یێ پەزێ خۆ ل نێزیك ئەردەکی دچەرینیت کو خودانێ وی ئەردی ئەو ئەرد یێ پاراستی و پاوان و چەپەرەکێ بۆ دانای، ڤێجا نێزیکە کو پەزێ ڤی شڤانی بچیتە د ناڤ ڤی ئەردیدا و ڤی پاوانی دەرباز بکەت ژ بەر نێزیکبوونا وان ژ وی، هەر ب وی شێوەی یێ تشتێ گومانلێکری دکەت، ئەو ب وێ چەندێ یێ نێزیکی حەرامییێ دبیت و نێزیکە بکەڤیتە تێدا. پاشی پێغەمبەری (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) گۆت کو د لەشیدا پارچەکا گۆشتی هەیە (کو ئەو ژی دلە) ب چاکیبا وێ پارچێ؛ لەش چاك دبیت، و ب خرابیبا وێ پارچێ؛ لەش خراب دبیت.

http://www.sunnah.global/hadeeth/kmr/show/4314